

Mijn column nummer 313

Pluim

De provincie Gelderland, de gemeente Ede en het Waterschap Vallei en Veluwe hebben een pluim gekregen. Helaas voor hen niet omdat ze iets zo goed hebben gedaan. Het voormalige bedrijf ENKA heeft het grondwater verontreinigd. Omdat dit vooral voor 1975 is gebeurd, kan de rechtsopvolger niet worden verplicht de rommel op te ruimen. De drie overheden hebben de handen ineengeslagen en gaan de pluim aanpakken.

Op zich is dat goed nieuws. Toen mijn lokale krant hierover berichtte, ben ik mij er eens in gaan verdiepen. Volgens het persbericht gaat het om een te hoge concentratie sulfaat. Dat kan natuurlijk maar de helft van het probleem zijn. Sulfaat is immers negatief geladen en laat zich altijd vergezellen door positief geladen deeltjes. Het persbericht meldt daar niets over. Uit een kort onderzoek op het internet kwam ik erachter dat het om natrium gaat. Maar uit eerder onderzoek heb ik onthouden dat ook gewerkt is met zinksulfaat. En waar zink is, kan zomaar cadmium zijn.

Het is de bedoeling om het verontreinigde water via een pijpleiding, onder meer over Wagenings grondgebied, ongezuiverd op de Rijn te lozen. Het is dus niet alleen de EPA in de USA die verdunning als oplossing kiest, het zijn ook Nederlandse overheden! Afvoeren naar de Rijn zou de beste oplossing zijn. Ik ben benieuwd naar de argumenten en zou daar graag over in debat gaan.

Aanleiding voor de sanering is onder meer de vrees dat vijvers in de gemeente Ede gaan stinken. Het klopt dat sulfaat onder reducerende omstandigheden in waterstofsulfide wordt omgezet. Dat heeft de geur van rotte eieren. Naar mijn oordeel zijn er volop mogelijkheden om dat op andere wijze aan te pakken. Je zou kunnen afwachten of het probleem zich wel gaat voordoen. Modellen zijn immers maar benaderingen van de werkelijkheid. Beluchten van de vijvers of het water met een ondergronds muurtje omleiden zou ook kunnen helpen. Je zou ze ook nog dicht kunnen gooien.

Een andere aanleiding is mogelijke eutrofiering van het Binnenveld, doordat sulfaat fosfaat zou kunnen vrijmaken. Ik vraag me af of dit kan gebeuren. Het ligt meer voor de hand dat het sulfaat in de veengronden wordt gereduceerd alvorens het fosfaat zou kunnen vrijmaken.

Ik heb aarzelingen bij de twee aanleidingen en bedenkingen bij de gekozen variant.

Verder raad ik de afdelingen communicatie van de genoemde overheden aan rekening te houden met het feit dat het aantal bodemkundigen per oppervlakte-eenheid in Wageningen het hoogste ter wereld is. En nu ga ik maar eens een heerlijke wandeling door het Binnenveld maken!